

Kúria

ítélete

Az ügy száma:	Bfv.II.1.067/2025/7.
A határozat szintje:	felülvizsgálat
A tanács tagjai:	Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke Dr. Metzing Márton, előadó bíró Dr. Somogyi Gábor, bíró Dr. Boros Tibor, bíró Dr. Nagy Antal, bíró
Az eljárás helye:	Budapest
Az eljárás formája:	tanácsülés
Az ülés napja:	2026. április 16.
Az ügy tárgya:	rágalmazás vétsége
Terhelt:	...
Elsőfok:	Pesti Központi Kerületi Bíróság, 14.B.31.122/2023/5., ítélet, tárgyalás, 2024. február 9.
Másodfok:	Fővárosi Törvényszék, 31.Bf.7929/2024/5., végzés, tanácsülés, 2024. december 11.
Harmadfok:	-
Az indítvány előterjesztője:	a védő
Az indítvány iránya:	a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a rágalmazás vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a védő által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.B.31.122/2023/5. számú ítéletét, illetve a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 31.Bf.7929/2024/5. számú végzését megváltoztatja, és a terheltet az ellene folytatólagosan elkövetett rágalmazás vétsége [Btk. 226. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] és becsületsértés vétsége [Btk. 227. § (1) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmenti.

A terheltet a magánvádló jogi képviselője költségeinek megfizetésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Elrendeli a terhelt által ügyvéd 1 (cím 1) részére megfizetett bűnügyi költségnek a megfizetés napjától a visszatérítés időpontjáig számított mindenkori törvényes kamatával emelt visszatérítését a terhelt részére.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és az indítvány előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. 1. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2024. február 9-én kihirdetett 14.B.31.122/2023/5. számú ítéletével a terheltet folytatólagosan elkövetett rágalalmazás vétsége [Btk. 226. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] miatt 1 évre próbára bocsátotta. Kötelezte, hogy fizessen meg a magánvádló jogi képviselője részére 64.000 forint bűnügyi költséget.

[2] A védő fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2024. február 9-én meghozott 31.Bf.7929/2024/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] A jogerős ítélettel megállapított tényállás szerint a terhelt és a magánvádló ismerték egymást, azonban a köztük lévő viszony különösen a magánvádló 2023. május 19-én a hitközösség 1 bevett egyház által alapított és kizárólagosan tulajdonolt cég 1 ügyvezetőjének megválasztását követően megromlott, viszonyukat vallási, politikai ellentétek jellemezték.

Ennek során a terhelt 2023. június 12-én 13:59 perckor az alábbi bejegyzést hozta nyilvánosságra a facebook oldalán:

1. „Kezdünk aggódni...

A valamikor tehetséges szakember teljesen megborult.

Múlt héten már egy álprofil készített, amibe bemásolta személy 1 személyes adatait, iskoláit, stb., majd elkezdett zsidó ismerősöket gyűjteni (bejelölni).

Mindeközben útszéli stílusban szidta/szidja azokat, akik szót mertek/mernek emelni az orthodoxia anschlussa és az orthodox levéltár ellopása, majd méltatlan kezekbe adása ellen.

Kezeljük helyén ezt a beteg embert!

A Tahmud tanítása szerint áldást kell mondani a rossz hírre is, még ha fáj is.”

2023. augusztus 27-én a terhelt facebook oldalán az alábbi bejegyzést hozta nyilvánosságra:

2. „A pillanat szombat reggel, amikor az egyháztolvaj hitközösség 2 autója elszállítja az utca 1 padjait és tóraolvasó emelvényét, fiatalokom elő emlékeit.” A 222 véleménynyilvánítás és 97 hozzászólás között a terhelt a következő hozzászólásokat írta:

3. 2023. augusztus 27-én 16:57 perckor: „személy 1 az a gáz, hogy ez a magánvádló csávó éppen feláldozza az utca 1-i zsinagógát a mammon oltárán, és csak egy értelmetlen beszélésre tellik neki, ahelyett, hogy azt mondaná, basszus, ez már nekem is sok.

És képtelen a megtérésre még az újév előtt 20 nappal is, és végig nézi, hogy az egyháztolvaj orosz szekta hogy rombolja szét a magyar zsidó örökséget.”

4. 2023. augusztus 28-án 07:03 perckor: „keresztnev 1, keresztnev 1 Hogy juthattál ilyen mélyre, hogy ilyeneket írhatasz? Tényleg nincsenek szavak arra, amikor egy háborús bűnös, gyilkos nevével jelzel egy zsidót, akivel nem értesz egyet.

Innen már nagyon nehéz a visszaút. És ezt komolyan mondom.”

5. 2023. augusztus 28-án 10:26 perckor: „személy 3 – hagyjad, szegény butuska fiú. Tényleg sajnálom, mert valamikor tehetséges gyerekek indult, ám képtelen volt bármit is befejezni. Egyszer katonaruhában fotóztatja magát, hogy erőt sugalljon és közben elrejtse saját valós lényét egy erőszakos szervezet szimbóluma mögé, másszor álnevek mögé bújik, mert már önmaga előtt is szégyelli a véleményét, amikor zsidókat nemes egyszerűséggel nácinak mutat be. Aztán feljelent, mert leírok tényeket. Így kompenzálja a tehetetlenségét és a totális mélyrepülését. A totális szellemi nihiljét mutatja, hogy olyan emberekkel személyeskedik (személy 4, személy 1, és én), akik neki semmit sem akartunk és akarunk ártani, hanem a hábád erőszakos tényérése ellen küzdünk. Erre az ő minusz IQ válasza: utca 2-i nációk...”.

[4] Ezen bejegyzések eredményeként a zsidó közösség több tagja is úgy tekint a magánvádlóra, mint aki facebook álnevek mögé bújva gyalázkodik.

[5] Ezt követően 2023. augusztus 29-én 20:04 perckor személy 5 facebook oldalán kibontakozó diskurzusba az alábbi hozzászólást írta a vádlott:

6. „A már mindenhol megbukott keresztnev 1 egyszer egy igazi zsidó ember arcképe mögé, másszor meg női arc és női név mögé bújik, azért, hogy személy 4-et, személy 6-ot, személy 1-et és engem nagy nyilvánosság előtt alázzon. (A szövegek ugyanazok mindkét álnév mögött).

Mondták többen, hogy jelentsem. Én nem jelentem, csakis azért, hogy mindenki lássa, hová tud lealjasulni egy ember. És mindenki lássa, kik a követői, kik a likeolói.

Megdöböntő, hogy valaki – a saját döntései következményeit átgondolva – ilyen módon képes kiírni magát a honi zsidó közösség értelmesebbik részéből. Teszi mindezt pusztán az elfogadottság utáni vágya által vezérelve. Hasonlóan fogunk emlékezni a követőkre, a gúnyolódókra.”

[6] 2023. szeptember 2-án a terhelt újabb bejegyzést tett közzé, mely poszt alatt vita alakult ki, melyhez hozzászólott egy a magánvádló által nem ismert személy. A terhelt fenti valótlan állításai miatt többen úgy vélik, hogy a felhasználó név mögött a magánvádló áll.

A terhelt 2023. szeptember 3-án az alábbi hozzászólást írta:

7. „Látjuk megjött a könyvtolvaj, névtolvaj niemand, aki csak álnéven tud hozzászólni. Szerencsétlen bolond.”

[7] **II.** A jogerős ügydöntő határozat ellen a védő terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában, valamint a 648. § d) pontjában írt törvényi okokra való hivatkozással.

[8] Az indítványozó szerint kétséget kizáró bizonyossággal nem volt megállapítható, hogy az álprofilokkal kapcsolatos bejegyzések a magánvádlóra utalnak, annál is inkább, mert az „egyháztolvaj” kifejezés nem is rá, hanem a hitközösség 2-re vonatkozott.

[9] Másodlagosan kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem mellőzhette volna a valóság bizonyítását, mert büntethetőséget kizáró megállapítását eredményezhette volna, ha a terhelt lehetőséget kap annak bizonyítására, hogy az álprofilok mögött a magánvádló áll. Úgy vélekedett, hogy ennek felderítése a zsidó közösségnek is érdekében állt volna, illetve jogos magánérdek lett volna az ugyancsak rágalmazást megvalósító „álprofil” mögött álló személy azonosítása, ezért a valóság bizonyításának elrendeléséhez támasztott feltétel fennállásához sem férhet kétség. A valóság bizonyításának elmaradása a Kúria a Bírósági Határozatok

Gyűjteményében (BHGY) is közzétett Bfv.III.950/2019. (BH 2020.258.) számú határozatának elvi tételeivel is ellentétes, amely szerint „a rágalmazás miatti büntetőjogi felelősség megállapítása akkor felel meg a büntető anyagi jog szabályainak, ha a cselekmény tényállásszerű, jogellenes és amennyiben a valóság bizonyításának helye van, az nem vezet eredményre. A valóság bizonyításának elmaradása – ha ennek helye van – felülvizsgálatra okot adó anyagi jogszabálysértés”.

[10] Vitatta a bíróság szövegértelmezését, amely szerint a terhelt a bejegyzésében háborús bűnösnek vagy gyilkosnak nevezte a magánvádlót. Ehelyett a terhelt az álprofilok készítőjét vádolta azzal, hogy az álprofilok használják fel háborús bűnösök nevét arra, hogy a felektől eltérő személyeket mocskoljanak be.

[11] Úgy vélte, hogy „becsület csorbítására alkalmas tény” csak az 1., 5. és 7. poszt tartalmaz, „azonban ezek közül egyedül az 5. posztban állapítható meg magánvádló kiléte, azonban az abban elhangzott tényállítások nem alkalmasak a becsületcsorbításra”.

[12] A Kúria Bfv.1.434/2021/7. számú határozata elvi tartalmának felhívásával az indokolási kötelezettség megsértéséből fakadó abszolút eljárási szabálysértésként tartotta értékelhetőnek, hogy a bíróság a terhelt védekezését egyáltalán nem jelenítette meg az ítéletében, „hiszen a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontja alapján az elsőfokú bíróságnak kötelessége lett volna megjelölnie, hogy a terhelt védekezését milyen okból nem fogadta el, így eljárása törvényi szabály sérelmével járt”.

[13] Mindezek alapján nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését is indítványozva a jogerős ítélet megváltoztatására és a terhelt felmentésére tett indítványt.

[14] **III. A felülvizsgálati indítvány alapos.**

[15] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[16] A védő az indítványában a büntető anyagi jog szabályainak megsértésére, és – a Be. 648. § d) pontjának felhívásán keresztül – eljárási szabálysértésre is hivatkozott.

[17] 2. A Be. 648. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérés esetén is helye van.

[18] A Kúriát a 2012. január 1-jén hatályba lépett Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése határozta meg – történelmi elnevezését is helyreállítva – a legfőbb bírósági szervként. A Bírósági Határozatok Gyűjteményét az ugyanezen a napon hatályba lépett, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény XII. Fejezete szabályozza. A felülvizsgálat alapját a hivatkozott jogcímen tehát csak a Kúria 2012. január 1-jét követően közzétett határozatától való eltérés képezheti {Kúria Bfv.II.959/2020/6.} [37] (BH 2021.97.II.)}.

[19] A Be. 649. § (6) bekezdése továbbá a Kúria Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre történő hivatkozás mellett a felülvizsgálati indítvány előterjesztésének további feltételeként szabja, hogy az eltérés a büntető anyagi jog szabályainak Be. 649. § (1) bekezdésében meghatározott megsértését eredményezze, vagy a (2) bekezdésben meghatározott eljárási szabálysértést eredményezzen; ami akkor valósul meg, ha az eltérés következményeképp a felülvizsgálatot önmagában is megalapozó törvénysértés jön létre. E feltételnek az indítvány megfelel, mert – a Bfv.III.1.434/2021/7. számú határozatra való hivatkozással, tartalma szerint – a Be. 608. § (1) bekezdés f)

pontjában írt, feltétlen hatályon kívül helyezést kiváltó eljárási szabálysértést, egyúttal a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati ok beálltát állítja.

[20] A Be. 652. § (1) bekezdése szerint azonban a felülvizsgálati indítványban nemcsak azt a határozatot kell megjelölni, amely ellen a felülvizsgálati indítvány irányul, hanem – a Be. 649. § (6) bekezdése esetén – a Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatát és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálattal támadott ügydöntő határozat eltér.

[21] A felülvizsgálati indítványban meg kell tehát jeleníteni a támadott határozat és a Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozat közös ténybeli alapját, amelyre tekintettel a két határozat egymással rokonítható elbírálást kíván, azaz, amelyre tekintettel a Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatának elvi tételei a támadott határozatra is alkalmazandók.

[22] E törvényi követelményeket pedig az indítvány nem elégíti ki. A Kúria határozatában foglalt elvi tétel arról szól, hogy „Ha az indokolási kötelezettséghez kapcsolódó eljárási szabálysértés kifejezett törvényi szabály sérelmével jár, és nem mérlegelés körébe vonható, akkor az az eljárási sérelem nem lehet relatív szabálysértés, hanem feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető, vagyis abszolút eljárási szabálysértés. Nyilvánvalóan ilyennek tekintendő, ha a bűnösség kimondásáról szóló rendelkezéshez tartozó tényállás, vagyis e rendelkezés ténybeli alapja teljes egészében hiányzik.” Nincs szó arról, hogy az eljárás bíróságok ne állapítottak volna meg tényállást, és emiatt az ítélet rendelkező része és az indokolása egymással teljes ellentétet mutatna, ilyenre maga az indítványozó sem hivatkozott. Ehelyett a védő a kúriai határozat elvi tartalmát részlegesen ismertetve arra a következtetésre jutott, hogy a támadott ítélet indokolása a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontját ki nem merítő hibában szenved. Az indokolás ilyen hibája ugyanakkor valósága esetén sem merít ki egyetlen, a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okot sem, ezért az indítvány a Be. 649. § (6) bekezdésében írt feltételeknek sem tesz eleget.

[23] Következésképpen a felülvizsgálati indítvány a Be. 648. § d) pontjában írt felülvizsgálati okra hivatkozó részében a 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján törvényben kizárt.

[24] 3.1. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét. Az indítvány alapján a felülvizsgálati eljárás keretében történő, a Be. 659. § (5) bekezdés szerint végbemenő felülbírálatnak e törvényi okból helye van.

[25] A felülvizsgálati eljárás megkerülhetetlen szabálya ugyanakkor, hogy a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. Ezzel összhangban a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés].

[26] E szabályok abból fakadnak, hogy a felülvizsgálat a jogerős [azaz a Be. 456. § (1) bekezdése értelmében végleges és mindenkire kötelező döntést hordozó] ítélet elleni jogi, nem pedig ténybeli kifogások érvényesítését biztosító rendkívüli jogorvoslat. Éppen ezért a jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével ítéltető meg.

[27] A felülvizsgálati indítványnak az irányadó tényállásban foglaltakkal szembenálló érvei az előbbiekből fakadóan a felülbírálat során nem vehetők figyelembe. Nem jogkérdés, hanem ténykérdés, hogy az ítélettel elbírált kifejezések kire vonatkoztak. Ténykérdés, mert nem jogszabályok alkalmazása, értelmezése mutat irányt az eldöntésében, hanem az erre vonatkozó bizonyítékok értékelését, mérlegelését, azaz a múltbéli valóság feltárását igényli.

Ha tehát a jogerős ítélet ténymegállapításként tartalmazza, hogy a sérelmezett kijelentéseket a terhelt (és nem más) tette, és e kijelentések a magánvádlóra (és nem másra) vonatkoztak, úgy e bírói ténymegállapítás a Be. 650. § (2) bekezdésében és a 659. § (1) bekezdésében írt szabályok folytán a felülvizsgálati eljárásban nem tehető vitássá.

[28] A jelen ügyben ugyanakkor problémát okoz, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú bíróság által is megalapozottnak tartott, szűk értelemben vett tényállás {elsőfokú ítélet [15]-[18] bekezdés} semmilyen ténymegállapítást nem tartalmaz arra nézve, hogy a terhelt kijelentéseinek érintettje a magánvádlo lett volna. Ehelyett a tényállás csupán azt rögzíti, hogy „a zsidó közösség több tagja is úgy tekint a magánvádlóra, mint aki facebook álnevek mögé bújva gyalázkodik” {elsőfokú ítélet [16] bekezdés}, illetve: a terhelt fenti valótlan állításai miatt többen úgy vélik, hogy a felhasználó név mögött magánvádlo áll” {elsőfokú ítélet [18] bekezdés}. Az eljárás során bizonyítandó tény azonban nem az volt, hogy a zsidó közösség vagy a sejtelmes homályban maradó „többek” miként vélekednek a terhelt közösségi oldalon tett bejegyzéseiről, hanem az, hogy e bejegyzéseket a terhelt tette-e, és a bejegyzésekkel érintett személy a magánvádlo-e. Ez utóbbi tényre pedig a jogerős ítéletben írt tényállás alapján egyáltalán nem derül fény.

[29] A Kúria gyakorlata mindazonáltal következetes, hogy az irányadó tényállás az ítélet egészében és tartalmilag vizsgálendő [Bfv.II.1.439/2014/6. (BH 2015.216.I.)]. Ezért a tényálláshoz tartozónak kell tekinteni mindazon történeti tényeket, amelyeket az ítélet megállapított, függetlenül attól, hogy ítéletszerkesztési hiba folytán a bíróság esetlegesen nem a történeti tényállásban rögzítette, hanem az indokolás más részében, így a bizonyítékok értékelése vagy a jogi indokolás körében [Bfv.II.666/2015/9. (BH 2016.163.III.)].

[30] Az ítélet egészét tekintve pedig már kiolvasható a bírói ténymegállapítás, amely szerint az inkriminált kifejezések a magánvádlóra vonatkoztak. A kerületi bíróság ugyanis – tévesen a jogi indokolás körében – tényként állapította meg, hogy „azon hozzászólások, melyek a magánvádlo nevét nem nevezik meg, azonban a nevét feltüntető hozzászólásokhoz hasonlóan az álprofilról az egyháztolvajlásról van szó, szintén beazonosíthatóvá teszik”. E ténymegállapítás helyessége, megalapozottsága – a fentebb írtak szerint – felülvizsgálati eljárás keretében nem vitatható.

[31] 3.2. A teljesség jegyében a Kúria indokoltnak tartja hozzáfűzni, hogy az ítélettel megállapított tényállás feloldhatatlan ellentétet mutat a tényálláson kívüli indokolással, amennyiben a tényállás a terhelt tényállításainak valótlan jellegére tesz ténymegállapítást {elsőfokú ítélet [18] bekezdés}, amellyel párhuzamosan a [44] bekezdésben a bíróság igen sommásan rögzíti, hogy – közérdek vagy jogos magánérdek – „a bizonyítási eljárás során nem merült fel, arra a felek sem hivatkoztak, így a valóság bizonyításának nem volt helye”. Magától értetődő azonban, hogy a valóság bizonyításának elrendelése hiányában a terhelti tényállítások valótlan jellegét kimondó állásfoglalás sem tehető.

[32] 4. A Btk. 226. § (1) bekezdése alapján rágalalmazást követ el, aki valakiről, más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ.

[33] Az irányadó tényállás alapján – az előbbiekre is figyelemmel – nem kétséges, hogy a terhelt valakiről (a magánvádlóról) tett kijelentéseket más (a közösségi oldalt tekintő valamennyi) személy előtt. A továbbiakban ezért kizárólag az igényel állásfoglalást, hogy e kijelentések tényállításként fogadhatók-e el, és ha igen, e tényállítások a becsület csorbítására alkalmasak-e.

[34] A jogerős ítélet szerint a terhelt által tett, az elsőfokú ítélet [31] bekezdésében felsorolt tényállítások két visszatérően ismétlődő köre rajzolódott ki, és mindkét csoportba sorolt kifejezésekre érvényes, hogy az abban foglaltak – valóságuk esetén – bűncselekmény

megállapítására lennének alkalmasak. Azaz, az eljáró bíróságok szerint a terhelt a hozzászólásaiban bűncselekmény elkövetésével vádolta a magánvádlót, egyrészt azért, mert „személyes adatok felhasználása nem csupán erkölcsileg elítélendő magatartás, hanem bűncselekmény”, másrészt pedig azért, mert „háborús bűnösnek vagy gyilkosnak nevezni másik személyt, szintén kimeríti a bűncselekmény, jelen esetben a rágalmazás fogalmát, amivel a magánvádlót vádolta a vádlott” {elsőfokú ítélet [33] bekezdés}.

[35] Az eljáró bíróságok helyesen ítélték meg, hogy a tényállásban foglalt kifejezések közül melyek tekintendők tényállításnak, ezek becsület csorbítására való alkalmassága körében vázolt bírói okfejtés azonban alapvetően téves.

[36] A Bírósági Határozatok Gyűjteményében (BHGY) közzétett, a joggyakorlat irányítására számot tartó kúriai döntések elvi tartalma kétségtől töretlenül áll ki amellet, hogy a nyilvánosan közzétett, konkrét tényeket tartalmazó állítás, amely valósága esetén akár – a magánvádló elleni – büntetőeljárás megindítására is alkalmas, az becsület csorbítására alkalmas tényállításként értékelendő [Bfv.I.990/2021/12. (BH 2023.26.), Bfv.III.1.561/2018/8. (BH 2019.216.II.)].

[37] Nyomós kérdésként vetődik fel ugyanakkor, hogy a Btk. Különös Részében írt mely bűncselekmény (magánvádló terhére szóló) megállapítására lehetne alkalmas az a tényállítás, amely szerint a közösségi oldalon álprofil készített, vagy hogy más – akár valós – személy nevével létrehozott álprofilról (avagy „más mögé bújva”, „álnevek mögé bújva”) tett közzé bejegyzéseket. Ilyen bűncselekmény nem létezik. Hasonlóképpen a Btk. Különös Része egyetlen olyan bűncselekményt sem szabályoz, amelynek elkövetési magatartása „személyes adatok felhasználását” rendelné bűncselekménynek nyilvánítani. A Btk. 219. § (1) bekezdésében írt személyes adattal visszaélés vétsége ettől lényegesen eltérő (jóval szűkebbre szabott) magatartást szankcionál.

[38] Továbbá a jogerős ítéletben írt tényállásból egyáltalán nem derül ki, hogy – a terhelti bejegyzés szerint – ki volt az az „egy zsidó”, akit a magánvádló „egy háborús bűnös, gyilkos nevével jelzett”, az ítéleti tényállás alapján be nem azonosítható sértett folytán eleve kizárva, hogy a bejegyzésben a terhelt rágalmazás elkövetésével „vádolta” volna a magánvádlót. (Ha pedig a szóban forgó „egy zsidó” személye beazonosítható volna, a tényállítás esetleges becsület csorbítására alkalmassága mellett nyomban elvitathatatlanná tenné – a konkrét személy kilététől függően – a Btk. 229. §-ában írt valóság bizonyítása elrendelésének feltételeként megkívánt közérdek, illetve jogos magánérdek fennállását. Ha ugyanis az állított tény valós – azaz a magánvádló esetlegesen más, konkrétan felismerhető személyt, akár a terheltet, akár harmadik személyt háborús bűnösnek, gyilkosnak nevezett volna –, ennek utóbb történő kifogásolása olyan jogos magánérdeket vagy közérdeket jelent, amely a kifogást hordozó tényállítás jogellenességét kizárja. Más kérdés, hogy a lentebb írtak szerint a tényállítás helyes értelme nem az, miszerint a magánvádló az „egy zsidó” névvel jelzett harmadik személyt háborús bűnök vagy gyilkosság elkövetésével „vádolta” volna.)

[39] Szóba sem kerül tehát, hogy a felrótt, tényállításként értékelendő bejegyzésekben a terhelt bűncselekményként értékelhető cselekmények elkövetésével hozta volna összefüggésbe a magánvádlót.

[40] A becsület csorbítására alkalmasság objektív ismérve; objektíve, a társadalomban kialakult általános megítélés, az általános erkölcsi és közfelfogás figyelembevételével kell eldönteni, hogy az adott tény állítása, híresztelése alkalmas-e a becsület csorbítására. Nem a passzív alany, a sértett egyéni megítélése, szubjektív értékítélete, esetleges érzékenysége alapján kell elbírálni, hogy a tényállítás, híresztelés alkalmas-e a becsület csorbítására (BH 2001.462., BH 1999.9., BH 1992.296., BH 1981.220.). A törvény tehát az adott sértett személyét, illetve becsületét védi, de nem az adott sértett szubjektív becsületérzéséhez kötöten.

[41] Becsület csorbítására alkalmas az olyan tény állítása, híresztelése is, ami az emberi méltóságot támadja, vagy alkalmas arra, hogy a sértettről, tulajdonságairól, magatartásáról a környezetében kialakult kedvező társadalmi megítélést, az elismertségét kedvezőtlen, negatív irányba befolyásolja (BH 2007.4.).

[42] Ilyen, célzatosan a magánvádló emberi méltóságát támadó, illetve társadalmi megítélésének kedvezőtlen befolyásolására alkalmas tényállítás azonban az ítéleti tényállásból nem tűnik ki. Más „álnéven kommenteléssel” történő „vádolása” pontosan olyan tényállítás, amely legfeljebb az érintett személy szubjektív becsületérzését sérti, azonban a büntetőjog – mint a megbomlott társadalmi viszonyok helyreállítására szolgáló, a társadalomra veszélyes cselekmények üldözésére és számonkérésére szolgáló végső állami eszköz – beavatkozását soha nem teheti indokolttá. A büntetőjog ingerküszöbén messze alul maradó, a becsület csorbítására alkalmasság mérlegén teljességgel súlytalan tényállításnak az sem kölcsönöz komolyabb nyomatékot, hogy az 1. pontbeli tényállítás további adalékként azt is rögzíti, miszerint a magánvádló az „álprofilhoz” a névtulajdonos „személyes adatait” is bemásolta {elsőfokú ítélet [15] bekezdés}. Az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info. tv.) 3. § 2. pontja alapján az érintettre vonatkozó bármely információ személyes adatnak minősül. A szóba jöhető adatok köre tehát olyan tág, amely – további konkretizálás hiányában – a tényállítás tartalmát az értelmezhetetlenségre vezető általánosságig tágítja. Ha pedig a tényállítás tartalma nem körvonalazható, annak becsület csorbítására vonatkozó alkalmasságára sem lehet következtetést vonni.

[43] Ami pedig a „háborús bűnös, gyilkos nevével jelzel egy zsidót, akivel nem értesz egyet” tényállítást illeti, a Kúria előrebocsátja, hogy verbális bűncselekmény esetén a közlés annak kimondásával (leírásával) rögzül. Azaz, a terhelti kijelentés azt jelenti, amit a terhelt kimondott (leírt), annak továbbgondolása a jogi következtetések levonása során nem megengedhető. A tényállításnak pedig pusztán annyi a jelentése, hogy a magánvádló valamely vita során vitapartnerét egy gyilkossággal is összefüggésbe hozott, pontosan nem azonosított háborús bűnös nevével illette. Ez a magánvádló mint a zsidó közösség tagja számára szubjektíve érthetően sérelmes, azonban még véletlenül sem azt jelenti, mint amit az elsőfokú bíróság megfejtett, azaz, hogy a magánvádló a vitapartnerét nevezte volna háborús bűnösnek vagy gyilkosnak. Továbbá, különösen nem jelenti azt, hogy a magánvádló háborús bűnök vagy gyilkosság elkövetésével vádolta volna az „egy zsidó” megjelöléssel említett ismeretlen személyt. Ehelyett a tényállítás a szavak nyelvtani jelentése szerint azt fedi, hogy a magánvádló verbális konfliktusa során bárki számára felismerhetően túlzó módon egy háborús bűnös néven nevezte a vele szembenálló ismeretlen személyt („egy zsidót”), anélkül, hogy őt bármilyen konkrét jogellenes magatartás tanúsításával hozta volna összefüggésbe. Azaz, hogy vitapartnerét nyilvánvalóan abszurd módon olyan rossz emlékű, valós történelmi személy néven nevezte meg, amely valós történelmi személlyel e harmadik személy mindenki számára teljesen egyértelműen nem azonos. Más személyt (a magánvádlót) azzal „vádolni”, hogy megelőzően egy ismeretlen személyt („egy zsidót”) valóban negatív, de abszurdítása folytán komolyan nem vehető jeltzővel illetett: a becsület csorbítására objektíve alkalmatlan.

[44] Becsület csorbítására alkalmatlan tényállítás hiányában pedig a terhelt a Btk. 226. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő rágalmazás vétségét sem valósíthatta meg.

[45] 5. A Kúria az ítéleti tényállásban foglalt, tényállításként nem értékelhető kifejezések tekintetében vizsgálta továbbá azok becsületsértés vétségének [Btk. 227. § (1) bekezdés b) pont] megállapítására való alkalmasságát, annál is inkább, mert az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásának [34] bekezdésében írtak szerint ilyen kijelentéseket is azonosíthatónak tartott, azokat a [42] bekezdésben írtak szerint gyalázkodónak ítélte, így a becsületsértés vétségét

csak azért nem rótt a terhelt terhére, mert „a becsületsértés vétségét kimerítő kijelentések ugyanazon hozzászólásokban íródtak, mely esetben a becsületsértés beolvad a rágalmazás vétségébe”. (Ehhez képest a tényállás 3. pontjában írt, a tényállás alapján az egyéb bejegyzésektől elkülönülő hozzászólásban az eljáró bíróság becsület csorbítására alkalmas tényállítást nem fedezett fel, ugyanakkor e kifejezéseket a [34] bekezdésben írtak szerint kifejezetten becsület csorbítására alkalmasnak ítélte, ezért saját álláspontjához képest is tévesen mellőzte a terhelt becsületsértés vétsége miatt történő marasztalását. A rágalmazásként értékelt tényállításoktól elkülönülően megtett, a becsületsértés vétségének törvényi tényállását kimerítő becsület csorbítására alkalmas kifejezések esetén a két bűncselekmény anyagi halmazata valóságos.)

[46] E vizsgálódás eredményeként a Kúria e tekintetben sem osztotta az alapügyben eljáró bíróságok büntető anyagi jogi következtetését. A jogerős ítélet helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a tényállásbeli bejegyzések tárgyát az egyházi közélet körébe tartozó események képezték, és e körben mind a magánvádló, mind pedig a terhelt közszereplőként lépett fel. Ez pedig az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozatának indokai tükrében azt jelenti, hogy az egyházi közügyek megvitatása során a véleménynyilvánítás joga fokozott védelmet élvez, a büntetőjogi védelmet kifejezetten a gyalázkodó jellegű, illetve a közügyekkel össze nem függő öncélú bántást, megalázást szolgáló kifejezésekre korlátozva.

[47] Ilyen, gyalázkodó, kifejezetten a magánvádló megalázására irányuló kifejezést azonban az ítéleti tényállás nem tartalmaz. A gyalázkodás fogalma az elsőfokú bíróságnak az indokolása [42] bekezdésében foglalt álláspontjától eltérően nem a szellemi képességre vonatkozó negatív értékítéletet jelenti {lásd pl. Bfv.III.1.126/2019/5. (BH 2020.196.) [22] bekezdés}. A szellemi állapotra vonatkozó kijelentések megítélése során pedig az előbbiek szerint kiemelt jelentőséggel bír, hogy a gyalázkodó tartalmat nem hordozó véleménynyilvánítások a közélet – akár az egyházi közélet – szabad megvitatása körében kerülnek nyilvánosságra, avagy a sértett közhatalom gyakorlásával össze nem függő munkakörének ellátásával kapcsolatosan [Bfv.III.433/2019/8. (BH 2020.96.)], netán valamely jogilag szabályozott eljárás során, az elkövető saját hivatásának szabályait sértő, fegyelmi felelősségének kérdését is alappal felvető cselekmény során [Bfv.II.1.620/2024/8. (BH 2026.23.)].

[48] Az egyházi közélet körébe tartozó viták körében megtett valamennyi kijelentés, így a magánvádló személyére vonatkozó kifejezések, valamint a zsinagóga „mammon oltárán feláldozását” kifejező vélemény – gyalázkodó tartalom, öncélú bántásra irányultság hiányában – a véleménynyilvánítás szabadsága által védett. Erre tekintettel becsület csorbítására a tényállítást nem hordozó kifejezések sem alkalmasak, függetlenül azok érték- és igazságtartalmától, illetve a más emberrel való kulturált, tiszteletteljes viselkedés társadalmilag elvárt követelményének való megfelelésétől is.

[49] Következésképpen a terhelttel szemben a becsületsértés vétsége [Btk. 227. § (1) bekezdés b) pont] sem felróható.

[50] 6. A kifejtett érvek mentén a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak – a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben – helyt adott, és a megtámadott határozatot a Be. 662. § (2) bekezdés a) pontja alapján megváltoztatva maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot. Ennek során a terheltet az ellene folytatólagosan elkövetett rágalmazás vétsége [Btk. 226. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] és becsületsértés vétsége [Btk. 227. § (1) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól – a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel, mert a cselekmény nem bűncselekmény – felmentette.

[51] 7. A Be. 856. § (1) bekezdés c) pontja szerint a bűnügyi költséget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni, ha rendkívüli jogorvoslat folytán a bíróság a terheltet felmentette vagy vele szemben az eljárást megszüntette. A Be. 857. § (1) bekezdés c) pontja pedig előírja, hogy a visszatérítést felülvizsgálat esetén a Kúria rendeli el.

[52] A törvény a fenti rendelkezésekben nem utal arra, hogy a visszatérítési kötelezettség csak az államnak megfizetett bűnügyi költségre vonatkozna. A Be. 145. § (1) bekezdés a) pontja alapján bűnügyi költség az a díj vagy költség, amelyet a büntetőeljárásban, illetve a büntetőeljárással összefüggésben az állam előlegezett, valamint a c) pontja alapján – többek között – a meghatalmazott képviselő díja és költsége akkor is, ha azt az állam nem előlegezte.

[53] A Be. 762. § (1) bekezdése szerint a törvény rendelkezéseit a magánvádas eljárásban az arra vonatkozó fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A visszatérítés tekintetében a Be. CIV. Fejezete sem tartalmaz a fentiektől eltérő szabályt.

[54] Ekként a Kúria a magánvádló jogi képviselője részére a terhelt által esetlegesen megfizetett összegek tekintetében elrendelte azoknak a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával együtt való visszatérítését a terhelt részére.

[55] Mindez azt jelenti, hogy a magánvádló jogi képviselőjével felmerült költség címén 64.000 forint megfizetésére kötelező rendelkezése alapján, a terhelt által esetlegesen befizetett mértékben a magánvádló jogi képviselője köteles a visszatérítést a terhelt részére teljesíteni.

[56] *A határozat elvi tartalma*

A becsület csorbítására nem alkalmas az a közösségi oldalon tett bejegyzés, amely a magánvádlót álnéven történő bejegyzések közzétételével, illetve más személy nevében tett bejegyzések közzétételével „vádolja”. Hasonlóképpen nem alkalmas a becsület csorbítására, ha a terhelt az internetes közösségi oldalon azt rója fel a magánvádlónak, hogy „háborús bűnös, gyilkos nevével jelzel egy zsidót, akivel nem értesz egyet”.

[57] IV. Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[58] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdésének első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2026. április 16.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzinger Márton s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró